

Előfizetési árak és helyben vidéken

Egy évre	12 korona
Félévre	6 korona
Negyedévre	3 korona
Egyes szám ára	12 fillér.

Megjelenik vasárnap és
csütörtök reggel.

HATÁRŐR

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Ujvidék.

Petőfi-utca 47. szám,

ahova a lap szellemi s anyagi részét illető közlemények küldendők

Ilyen közleményeket és megkereséseket lapunk nyomdája is elfogad.

Az Országos Függetlenségi és 48-as Párt Délvidéki és Alföldi Függetlenségi Párt Ujvidéki Hivatalos Lapja.

Feltámadunk !

Az emberiség történelmében nincs magasabb, az érzelmet és gondolkodást inkább igénybe vevő tragédia, mint a világmegváltó Istenember kinszenvedésének története, a virágvasárnapi felmagasztalás után golgothai kereszthalála, mikor az új hitbeli és erkölcsi világrendnek örök igazságát saját drága életével pecsételte meg.

De ha megrendítő is ez a mélységes tragédia, annál örvedetesebb, megragadóbb a feltámadás, mikor az Ur felszáll a lezárt és örökkel körülvevő sir enyészeteiből s átszellemült teste lerázva a mulandóság bilincseit és hamvaiból feltámadva, eget kér. E esodálatos diadal a halál feletti biztosítja az emberiség számára a kereszteni tanok örökkévalóságát és vele megállapítja a lelkek azon tántoríthatatlan meggyőződését, mely a későbbi vértanuságban nyilatkozik s amely az új hitnek leghatásosabb nevelője lett.

Mély tanulság rejlik ebben a halál- és enyészeten felül emelkedő szent meggyőződésben és mély erkölcsi erő hatotta át az emberiséget ennek következtében törekvéseiben, mely a mai kultúrában szárnyat kölcsönöz ernyedetlen munkával a szellemnek és azt tovább ragadja azon magaslatos pályákon, melyeket már eddig befutott és amelyekre ezután rá lép.

Igen, a szellemnek megvihalatlan, megmegdönthetetlen erőssége az, mit az új hit nyújtott az emberiségnek; a vallás mártíromsága megszülte a tudományok erős hitét, sokszor mártíromságát is.

A szellem működése kiszállt egyes régi kultúrákban kieséses és szűk határaiból és így nemcsak a kereszteni vallás lett katólikus, egyetemes, de a szellemnek küatása is általánossá és egyetemessé vált.

Az újabb kultúrtörténet, minden vívmányaival, a kereszteni vallás megalapításával, a feltámadással vette tenat kezdetét és midőn ma, Husvét ünnepén hitünk érdekében szállnak ég felé a zsolozsmák, ezek egyuttal a mai műveltséget és tudományt isd esőtik, üdvözlik, mely hasonlóan felszállt az Ur szájából és új irányt vett.

Mi lesz az emberiégből, ha az Ur hatalmas szelleme meg nem repeszi a sziklasírt, ha élte és vallása ezen rendes ermeszet fölötti aktussal nem lel megdicsőülést? Az Ur tanai elvesznek a népek hitetlen forrongó zúrében és a nazerethi magaslatos tanító működését és munkáját elnyeli az anyagiságban és tudatlanságban elmerült emberiség léha törekvése és irány nélküli ide-oda való révedezése.

A feltámadásnak a halál és tespedés láncából az életet megváltó szelleme lengje

át e hazát is jelen válságos helyzetében, adjon erőt, szilárd akaratot és kitartást a haza függetlenségeért, szabadságáért és boldogságáért küzdőknek.

Valamint a mindennapi megélhetésért folyó nehéz küzdelmek közepette a jobb jövő reménye önt erőt és kitartást a már csüggedni kész lelkekbe, ép úgy a feltámadás szülte hit nem enged csüggednünk, hanem bátorít és lelkesít azon erős meggyőződésben, hogy — miként ezredéves történelmi multunk bizonyítja — a magyar nemzet jogait lehet bilincsekbe verni ideig-óraig, de mint az örök Igazság, feltámadnak, mert nincs erő és hatalom, mely letörni, megsemmisíteni tudná.

A feltámadás ünnepén Alleluját zengve az emberiség véghetetlen örök Szere tetének, leborulunk a menyői trón számolya előtt és hő imában könyörgünk a menyői Atyához: adj a háza fiainak az áhított békét s vele a munkát, hogy a nehéz válságba jutott, sokat hányatott haza üdvé, boldogsága feltámadjon!

Félszázados jubileum.

(1862 — 1912.)

Szűk családi körben ritka jubileumát ülte e hó elsején egy köztisztelőben álló polgártársunk, *Herger Agoston*; ötven esztendeje, hogy jónévű könyv- és papirkereskedését Ujvidéken megalapította.

cában. Alexandriai család közeledik s hatalmas elefántjai csaknem az egész utca szélességét elfoglalják. Mögöttük az Eufrátesz vidékéről való zsidók jönnek, lobogó turbánjuk és nyírt szakalluk babiloni hatásra mutat. Alacsony, de szívós, esinos lovon ülnek, mert lötenyésztés a főfoglalkozásuk. Lovukat a szent városban eladják a római katonáknak s azután gyalogszerrel mennek haza.

Három leeresztett hid köti össze a templomot a várossal, rajtuk tolong a nép a szent hely felé. S aki most először lép át a kapuján, tágra nyílt szemmel bámulja a vakító pompát. Négy pompás színes márvány oszlop sor tartja fönn a magasban a legapróbb részletig díszes, ciradás cédrusfamenyezetet. S e márványerdő alján beláthatatlan sűrű tömeg tolong Balra óriási udvar, esiszolt márványlapjain tükröződik a ragyogó napfény. Fölötte, mint valami nyugvó, fényes tó fölött, sikklik tovább egyre a sűrű zarándok-tömeg. Áldozó kenyér árusok, galambot kínáló utján nagy emelvényeken papok árverezik a levágott juhok bőrét. Kellemetlen vészrag környezi a helyet s körülé sűrűnek a gyapjúkereskedők. Majd szurós szemű pénzváltók nézik a tömeget s zacskójukban halkán esörgetik a

TÁRCA.

A husvét Jeruzsálemben.

— Egy francia történetíró elbeszélése. —

Sajátságos, érdekes képet fest egy francia történetíró arról a mozgalmas, színes életéről, amely Krisztus idejében husvétkor uralkodott a zsidók szent városában, Jeruzsálemben. A világ minden tája felől özönlött ide a sok zsidózarándok, hogy a tavasz ünnepén áldozatot mutasson be az örökkévalónak.

A mint egy-egy zarándokcsapat fölért a Jeruzsálem körüli utolsó hegyhánc ormára, eleven élet költözött a hosszú uttól fáradt csoportba. Innen ugyanis már látni lehet a szent várost, amelynek tetői és falai sárgán ragyognak az izzó napfényben. Távolságban a Clóthegy tetején hatalmas terrasz-forma emelkedik a magasság felé. A legszentebb hely ez s láttára minden zarándok térdre borul s imádkozik. Azután megindul a város kapui elé, melyeknél pásztorok őrzik az áldozatra szánt s időnként beboesátott juhok ezreit. A kapuk előtt tanyázik a nagy sereg bélpoklos koldus is.

Nekik tilos a szent városba lépni s ez a sors éri azt is, aki megériinti őket. Ki is használják a zarándokok félelmét, akik csak alamizsna révén menekülhetnek az érintésüktől. Végre bejut a csoport a városba. Az utcák keskenyek, piszkosak, girbe-görbék s a tolongás oly óriás bennük, hogy lélegzeni is alig lehet. Az utcák sarkán, a házak mellett kutyák hevernek, köztük egy-egy álmos koldus. A tömeg nevet, zajong, szitkozódik s e zürzavarban vonul tovább lassan a négy világtáj felől jött zarándok.

Az egyik érdekes csoportban nomád zsidók jönnek a Holt-tenger vidékéről. Sötét színű, barna vászon a ruhájuk s tevék egész során hozzák magukkal árucikkeiket, a sól, meg a földi szurkot. Különösen híres szépek az asszonyaik. Sötét ruhájukat festői szépen vetik a vállukra, formás, gömbölyű karjukkal a gyermeket tartják s nagy, sötét szemük a hosszú, fásztó ut után is büszke, egyenes járásukon ott látszik a pusztai élet poézise, szabadsága. Majd az antiokiái és efezusi zsidók jönnek. A fényűző és bűnös városokban mint uzsorások szereztek sok, nagyon sok aranyat s övük tele a templomnak szánt arany-pénzzel. Hirtelen tolongás támad a szűk ut-

Szlovák bank részvénytársaság Ujvidéken

a betétek után fizet 4 és fél százalékos kamatot.

Egy koronás betétek kibocsátása fogantba vétetett!

Ötven esztendő, oly fáradhatatlan munkásságban eltöltve, mint azt Herger Ágoston tette, igen nagy idő. Herger Ágoston oly időben alapította üzletét (1862.), oly időben merete ebben a végvidéki, akkor majdnem tisztára szerb és német városban a magyar irodalom termékeit — természetesen nagy anyagi áldozatok árán — terjeszteni, amikor ez még nagy dolog volt. A kiegyezés előtti időre esik az ő üzletalapítása, amikor a nemzet és a dinasztia között még ádázán folyt a harc; amikor magyar szót kiejteni majdnem bűn volt; amikor magyar könyveket terjeszteni inkább hazafiaskodás, mint kultúrtevékenység volt.

Az ő üzlete felett láttunk Ujvidéken először tiszta magyar cég felirat, amelyet nem egyszer mecskoltak be sarral az ujvidéki pangermánok, akik evelig boykottálták is a „renegát Herger” üzletét. De azért Herger Ágoston, aki már akkor is kuruc volt, egy napra sum vette le a magyar cégfeliratát.

Hosszu, szorgalmas munkával teli éveknek kellett elmúlniuk, amíg a Herger-féle könyv- és papírkereskedés arra a nívóra eljutott, amelyen évtizedekig tartotta magát és így híre messzi ment a déli megyékben.

E mellett négy évtizeden át jelentős szerepet játszott a városi politikában, a katolikus egyház elmagyarosítása körül is sok érdemei vannak s ezek az utóbbi években lépett vissza a neki már terhes közéleti szerepléstől, hogy tisztán üzleteljen.

Erdemesnek tartjuk megemlíteni, hogy volt ungványi szerbe az országban találhatók, kik közül egyesek, mint Toldi Lajos budai és Kugl István zágrábi könyvkiadók országos nevének. Az ő könyvkereskedésében töltöttek sok évet boldogult Schaffer Péter és jelenlegi utóda, Abraham János is, nemkülönben Kosier Alajos, az Atheneum-kiadóhivatal vezetője. — Szintén érdemes a feljegyzésre, hogy Herger Ágoston üzlete a világon legrégibb olyan könyv- és papírkereskedő cég, amelyet még mindig az alapító jegyez és vezet.

Most, amidőn az országból mindenütt siettek üdvözölni a jubilatot és ujvidéki tisztelői is igaz ünnepélyben részesítették a köztisztelőnek örvendő „Herger bácsi”-t, mi is az üdvözölők sorába lépünk és a Mindenlatótól még sok boldog esztendőt kérünk a város szeretett Herger bácsijának.

HIREK.

Lapunk t. olvasóinak, jóbarátainak és munkatársainknak: **Boldog-Ünnepeket!**

A föltámadás ünnepét a szokott egyházi fényvel és pompával ülte meg a katolikus hívők sokasága. Délután az örömeny kath. templomban volt a föltámadás ünnepe, utána a rókusai kápolnában s végül a belvárosi templomban. A körmenetben — borult, hideg idő mellett — több ezer főnyi kö-

pénzt. A római érmet zsidó pénzre kell be-
váltani, mert csak ilyen fogad el a templom.

Rövid vörös kabátban, kemény s örökké változatlan arckifejezéssel néhány római katonára jár az emberek között, hogy a rendet fontartsa. A tömeg messze kerülve nyit nekik széles utat, mert aki megérinti őket, tisztátalanul válik s csak napnyugta után, megfürödve mehet a szentélybe. Az udvar után bástyátér következik, a honnan a márványtáblába vésett fölírás haláltünetés terhe alatt tilja el az idegent. Itt már a szent hely bástyái kezdődnek s a nagy, vörös és sárga kövekből összerúgt falon csak egy-két titokzatos keskeny ajtó látszik.

De a nagy udvar után is még három térség, az asszonyok, a tiszta férfiak és a papok udvara következik, mielőtt az áldozat helyét elérnők. Itt is mindenütt beláthatatlan tömeg, az maszijjak valóságos tengere.

Az első udvar végén fehérbe öltözött le-
víták állanak s hangosan énekelik a szoltárt. Az óriás tömeg felel nekik s lassan vonul tovább. Az asszonyoknak csak ideig szabad jönnök, de a rácsos terraszokról ők is nézhetik az áldozást. E terraszok előtt van a na-

zonség vett részt. Szerb polgártársaink, akik ezuttal velünk együtt ülik Husvét ünnepét, vasárnap hajnalban tarják a feltámadás ünnepét.

Az érsek bármautja. Dr. Csernoch János kalocsai érsek a következő napokon és helyeken fog bérmálni: május 12-én Szabadka Tompa puszta, 13-14-én Szabadkán, 15-én Tavankuton, 16-án Ludason, 17-én Nagyfenyén, 18-án Temerinben, 19-én Ujvidéken, 20-án Futakon, 21-én Dunacsében, 22-én Palánkán, 23-án Dunabökényen, 24-én Baacsulakon és Palonán, 25-én Vajszkán, 26- és 27-én, a pünkösdi ünnepken Kaloasán.

A Dmke által Dr. Pukovich Sándor titkár szerkesztésében kiadott ismeretterjesztő füzetek elseje a napokban hagyta el a sajtót. Címe: a székely körvasut mentén.

A Petőfi társaság e hóban művészi hangversenyt rendez s az előkészítés munkálataival Dr. Pukovich Sándor főgimn. tanárt bízta meg.

Eljegyzés Várad Lajos vasúti vendéglős kedves és szeretetreméltó nővérét: Klárát eljegyezte Hajós Imre földéaki előljáró.

Az Apolló színház igazgatósága jövő héten minden második napra premiert tűzött ki, u. m. vasárnap, hetfő „A halász manyszonyja” tengerész dráma, előadva a dán színdarabokkal; továbbá kedd, szerda, esütörtök „Zigomár II.” Most, hogy az apacsok Paris közelében oly vakmerő módon rabolták ki egy nagy banknak a főpénztárát s az egész francia rendőrség gyilkos hajszát indított a banditák után — valóságos aktualitást nyer a „Zigomár II.” című hatalmas mozi dráma, a melynél bámulatosabb dolgot még nem produkált a kinematográfia. Az első Zigomár képek a folytatásaképp történt a szenzációs felvétel, amelyben Zigomár, a félelmetes haramia felveszi a harcot Nick Carterrel, a szenzációs és elszánt detektívvel. A kép véges-végig lekötő a néző figyelmét s egyik izgalmas jelenet a másikat követi. Mind a három nap este 6 órától kezdve folytatólagosan 8-ig és a második előadás pont fél 9 órakor lesz bemutatva az Apollóban. — Tekintettel arra, hogy a Zigomár I. előadások eddig is igen látogatottak voltak, az Apolló igazgatósága kéri a n. é. közönséget, hogy a jegyeket lehetőleg előve váltsa meg. — F. hó 18-án, szombaton „Egy a sok közül”, a 6. slager lesz bemutatva.

zarcánusok szektájának terne. Durva zsák-
vászona öltözve, a hosszú bőjtől soványan állnak itt a fanatikusok s egymás koponyáját borotválják. A leborotvált haját aztán a közepen füstölő kazánban jószagú bázsummal vegyest áldozatul elégetik. Tul rajtuk az asszonyok terrásza. Ifjú menyecskék, akik most először kereshették föl a szent helyet, arcukat az aranyozott rácshoz szorítva nézik kíváncsian az áldozást. A nagy oltáron hatalmas láng lobog s körül a földet meleg vörös vér borítja, mert a papok itt folytonosan vagdalják el a báránnyak nyakát. A vért a fehér ruhás pap arany serlegbe fogja föl s kézről-kézre adja tovább, míg a lángba öntik. Mások meg zsirt, fagygyut öntenek a tűzre, amely lobogva nyel el mindent.

Este az apa hazaviszi várakozó családjának a levágot juhát, amelynek vörét és zsióját az Urnak áldozták. Heródesz egyszer elrendelte, hogy a papok minden levágot báránnyal tegyék félre. Azután megszámlálták a májakat és hatszázszet találtak. Hatszázszet család jött tehát Krisztus idejében husvét ünnepére Jeruzsálembe, vagyis legalább is három millió lélek.

SALVATOR kivaló bór- és lithiumos gyogyforrás
vese- és hólyagbajoknál, köszvénynél, cukorbetegségnél, vörhenynél, emésztési és lélegzési szervek hurutjainál kitűnő hatású. Természetes vasmentes savanyúvíz.
Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerüzletekben. SCHULTES AGOST Szinye-Lipóci Salvatorforrás-vállalat Budapest, V. Rudolf-rakpart 8.

Anyakönyvi hír Az anyakönyvi hivatalból márc. 29-ápr. 5-ig bejelentett születések 29, még pedig 15 fiú, 14 leány; meghalt 19.

Tél a tavaszban. A szerdai förtelmes téli időt és havazást esütörtök szárazabb és melegebb idő váltotta fel; este ki is derült az ég és meghozta a gazdaközönség rémét: a fagyot. Péntek reggelre kőkeményre fagyott a föld s a legszebb kilátásokkal kecsgető reményeket tönkretette. A szép fejlődésnek indult szőlő, gyümölcs-fák és vetemények tetemes károkat szenvedtek s ami a legszomorúbb, nem szörványosan csak egyes vidékeket ért a fagyasztó hideg, hanem országsgazte nagy a gazdaságban okozott kár.

A husvéti piros tojás. A keresztények husvétkor, a pogányok tavasz kezdetén tojással ajándékozzák meg egymást. S minden vidéknek más-más a husvétli tojása. A rajz, a dísz, mely a tojásokat borítja, kifejezi az illető nép művészi érzését. Van például vidék Nagyszében tájékán, a hol semmi egyéb dísz nincsen a husvétli tojásokon, mint sűrűen rajzolt apró fehér keresztcsékek. Mily érdekes világot vet ez a tény az ott lakó román nép műveltségére, vallásosságára. Néhol bárányok vagy kakasok vannak ékes koszorúba foglalva. Nagyon gyakori a bárány, mely egy templomzástól visz; nagy keresztre erősített lobogó, hermelin-köpegy keresztrel és fölötté tóviskorona. Debrecen környékén és Jász-Nagy-Kun-Szolnokmegyében láthatni igen szép művészi szomorúfüzet karcolta a tojásra. Reformátusok lakják e környéket, kik ezt a fát, mint vallási szimbólumot, itt-ott egyházi pecsétjükön is használják. A kukorékoló kakast, a hit, remény és szeretet szokásos jelképeit is gyakran látni husvétli tojajon. Gyakori dísz: két egymásba fonódó lángoló szív; a virág körülvette két eszkelődő galamb, alattuk rózsaszál; lángoló szív keresztrel és horgonynyal egymagában álló rózsaszál és mirtus. Erotikus tojásdísz: nyul, melyet egér követ; a kakas; a virágkosár és fölötté méh; galamb levéllel; sűrű virágeréppel. Más tojajon lovas vágat, kit hollók kísérnek; idillikus othont is láthatni egy-egy tojajon, galambokkal, kuttal és szemboglyával. Nem hiányznak a hazafias vonatkozású szimbólumok sem, mint a szent korona, a magyar címer. A magyar nép csak piros tojást ismer, a románok lakosoknál gyakoriak a sárgaszínek, lila és sötét kék színben játszóak. A szerbek pirosra és sárgára, a rutének pirosra, sárgára és zöldre festik a tojást. Arad vármegyén egyik őseredetű magyar közösségben a tojásnak nem adnak alapszínt, hanem fehér felületre a díszítést pirossal festik. Más, rendszeren magyar vidéken márványozott tojás dívatos. Eleinte, husvétkor rendszeren csak fehér tojást adtak egymásnak az emberek, úgy a mint ez most is sok faluban divik. Csak idővel óhajtották az ajándékba adott tojás értékét és becsét az által is fokozni, hogy pirosra festették, az öröm színére. Van azonban még egy ok, mely a fehér tojás festését magyarázza és ez a nép legszebb, legönzettelenebb ideálizmusában leli magyarázatát. Valószínűleg azért festették meg a tojást, hogy az eredeti rendeltetésétől elvonva, tisztán csak az önzetlen ragaszkodás jelképéül szolgálhasson. A tojás festése egyébként ősrégi szokás, eredete a kereszténység is megelőzte s így bizonyos az a föltevés is, hogy a tojás kőif-rázása és díszítményekkel ékesítése már az ő-korban ismeretes volt. Az első díszítési elemek ugyanazok lehettek, amelyeket az ipareikben használtak. Ilyen díszítési anyagot bőven találunk már az ugynevezett neolitik-korszakban.

Rétek és legelők javítása. A rétek és legelők megfelelő gondozás hiányában nem szolgáltatnak kielégítő terméseredményeket

pedig az a kívánatos, okszerű mű-
sék. Szól-
mósi rétel-
törés, egy-
ültetés, az-
gal való bo-
hető. Akik
karban tar-
tanácsért
dulnak, a-
kik megfe-
gálnak. A-
szini kizs-
miniszter

**Egy-
tesei Kár-
new-yorki
szágról ref-
házmegyé-
és szerke-
formátus
21 i szám-
és így ir-
szédek és
vaskos kö-
iróinknak
ujra feltü-
éves iró-
amelyből
istondol-
talmas a-
és kidol-
gyarokat
dalmi mű-
megye és
jubileum-
tétről ta-
küldött.
itt járt
ban“ cím-
lyel irta
utját. A-
zafias és
előadott
örökítik
ségek
deklan
másik.
igazi kin-
ember n-
óket. Sz-**

**Sit-
szegedi
mine 7-
fel. Eze-
felvétel-
beszéde
államva-
grad és
sen dij-
kérvény-
vebb fe-
intézet
36. szá-**

**E-
segédlet
nisztrat-
váron,**

**K-
kásgyó-
bejárás-
elnökle-**

**N-
utóbbi
bácsok
la esan-
pirosi
zót 21-
jegyző-**

pedig az állattenyésztés fejlesztése érdekében kívánatos, hogy a rétek és legelők termése okszerű művelés által jelentősen fokoztassék. Szól ez leginkább a száraz, rossz termésű rétek és legelőkre, melyek hozama feltérés, egy éven át kapás növényekkel való beültetés, azután trágyázás és megfelelő fűmaggal való bevetés által igen jelentősen emelhető. Akik réteiket és legelőiket javításával vagy karban tartásával foglalkozni kívánnak és szaktanácsért a földművelésügyi miniszterhez fordulnak, a szükséges szakközvegeket kiküldi, kik megfelelő tanácsal és munkatervvel szolgálnak. A munkaterv elkészítését és a helyszíni kiszállás költségeit a földművelésügyi miniszter tárcája terhére elvállalja.

Egy amerikai magyar szónok Vértesi Károly beszédeiről. Kuthy Zoltán, new-yorki magyar ref. lelkes, a magyarországi református egyház amerikai keleti egyházmegyéjének esperese, a kiváló jeles szónok és szerkesztő a New-Yorkban megjelenő „Református Híradó” című lapjának f. é. március 21. számában közli bácskai ironknak areképét és így ír: „Vértesi Károly, hatyudalok, beszédek és írások (1908-1910) a címe annak a vaskos könyvnek, amelylyel hírneves magyar ironknak egyik legjele-ebbike, Vértesi Károly, újra feltűnt a magyar könyvtáron. Negyven éves írói jubileumának emlékére adta ki a művet, amelyből szinte kiragogy Vértesi Károlynak istenadotta tehetsége, világiatagottsága, hatalmas anyaggyűjtő ereje s művészi rendező és kidolgozó képessége. Minket, amerikai magyarokat, közelebről is érdekel Vértesi irodalmi munkássága. Az amerikai ref. egyházmegye és a new yorki ref. egyház 1911. évi jubileuma almanachjába is lángoló hazaszeregetről tanuskodó, hangulatos emléksorokat küldött. A st. louis-i világtalálkozás alkalmával itt járt Amerikában s „Körutazás Amerikában” címmel, esodálatosan szép költői kedéllyel írta le élvezetes és tanulságos amerikai utját. A legutóbbi megjelent hatyudalai hazafias és egyéb ünnepélyeken s küldöttségben előadott gyönyörű beszédeit s alkalmi cikkeket örökítik meg. Az eget ostromló erő a mélységekbe kimerő hatalommal ölelkezik e beszédekben és cikkekből. Egyik szebb mint a másik. A mélyen járó, tartalmas eszméknek igazi kincses háza mindégnyik. Minden magyar ember nagy haszonnal és élvezettel olvashatja őket. Szeressék meg az amerikai magyarok is.”

Sitetnémák fölvetele. A sietetnémák szegedi intézetébe a legközelebbi tanévre harminc 7-10 éves sietetnéma gyermek vétetik fel. Ezenkívül oly gyermekek is pályázhatnak felvételért, kik később sietetültek meg, de a beszédet könnyen elfelejtették. A magyar államvasuti alkalmazottak gyermekei, Csongrád és Bácsbodrog vármegyei gyermekek teljesen díjtalanul vétettek fel. A felvétel iránti kérvények mielőbbi beküldése kívánatos. Bővebb felvilágosítást levélbeli megkeresésre az intézet igazgatósága ad (Szeged, Bécsi körút 36. szám.)

Elhunyt telkesz. Cziráky Gyula r. kat. segédelkés, a topolyai plebania volt adminisztrátora hosszabb betegség után Dunaföldváron, rokoni körében elhunyt.

Közgazgatási bejárás. A szabály-sajkásgyörgye-mozsor-tündéresi vasútvonal közg. bejárása, Hegyeshalmi min. osztálytanácsos elnöklété alatt márc. 29. én tartott meg.

Nyugdíjazott közs. jegyzők. A legutóbbi vm. közgyűlés Tománovics György bácskodi jegyzőt 3338 koronával, Szokola Gyula esantavéri jegyzőt 2590 k., Zsigmond Gyula pirosi jegyzőt 2350 k., Penez Ádám garai jegyzőt 2198 k. és Muró Ambrus nagybaracska jegyzőt 1680 koronával nyugdíjazta.

Káty község képviselőtestülete elhatározta az egész község csatornázását, mely munka körülbelül 80.000 koronába fog kerülni. Felsőbb jóváhagyás után azonnal elkészítetik a terveket és kiírják a versenytárgyalást is. A csatornázás nagyban fog hozzájárulni a község közegészségügyének emeléséhez.

Államsegély. A bajai Patonage egyesületnek 500 kor. Államsegélyt folyósított az igazságügy-miniszter.

Kiesett a vonatból. Kalenties Novák 74 éves ösziváci napszámos a napokban Zomborba utaztában, a szerb temető tájékán kiesett a robogó vonat nyitva felejtett ajtaján. Maga sem tudja, hogyan történt a baleset. Iszonyuan összeroncsolt testtel beszállították a zombori kórházba.

A gőzgépközlelők és kazánfűtők legközelebbi képvisítő vizsgái Szegeden (a felső ipariskolában) e hó 14. én d. e. 9 órakor fognak megtartatni. A költségen felszerelt kérvények legkésőbb ápr. 13. ig a m. kir. ker. iparfelügyelőséghez (Boldogasszony sugárút 18.) küldendők be.

B. Bodrog vmegye allategészségügye márc. 27-én. Lelőne: Liliomos, Överbász, Tittel, Örszállás, Zenta; veszettség: Szentülöp, Magyarokizsa; takonykór és bőrféreg: Veprőd, Páterréve, Palona, Feketehegy, Kishegyes, Ófatak, Temerin, Ujfutak, Ada, Csurog; rühkór: Paripás, Kuzora, Páterréve, Ókér, Martonos, Ujszivác, Magyarokizsa; sertésorbán: Ujverbász, Kossuthfalva, Örszállás; sertésvész: Regőcze, Liliomos, Pinezéd, Kisér, Pacsér, Topolya, Ófatak, Szabadka 1-17 Szépliget 5, Borócz 6, Bulkeszi és Dunacséb 7-7 udv.

Felolós szerkesztő: **Zanbauer Ágoston.**
Laptulajdonos az urvidéki függetlenség és 48-as párt.

351 1912 vgrh szám

Árverési hirdetmény.

Atulirott bírósági végrehajtó az 1881 évi LX. t. c. 102 §-a értelmében ezennel közhirre teszi, hogy az ujvidéki kir. járásbíróságnak 1912 évi V. 495 szám alatt Dr. Kubinyi Károly ujvidéki ügyvéd által képviselt vb. Ludwig Polmers esodtomege javára 214 kor. s jár. erejéig 1912 évi március hó 9. én foganatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 675 kor. becsült köv-kező ingóságok, u. m.: bőrárúk nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek az ujvidéki kir. járásbíróság 1912 ik évi V. 495/2 sz. végzése folytán 214 kor. tőkekövetelés, ennek február hó 20. napjától járó 6 százalék kamatai, 1/2 százalék váltódíj és eddig összesen 50 kor 70 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig, Ujvidéken alperes üzletében leendő megtartására 1912 évi április hó tizenegyedik napjának dél előtti kilenc órája határidőül kiüzetik és ahöz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hívatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. § ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elővezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 120 §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Ujvidéken 1912. évi márc. 24. napján.
Basch Sándor
kir. bir. végrehajtó.

Kiadó üzlethelyiség!

A temerini utca 7. számú gépraktári helyiség, annak felosztása miatt azonnal kiadó. Bővebb felvilágosítást ugyanott, vagy Langen és Wolf cégnél, Budapest, VI., Váci-körút 59. nyerhető.
1-2

Tisztítsd csak

Globus
Fémisztítókivonattal
a világ legjobb fémisztítószeré

A mesterdalnok...

Cipőm szép és tökéletes,
Benne jární élvezetes,
Mert ha cipőt szegzek, varrok,
Rajt' van

Védjegy: „Horgony”

**A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller**

egy régiók bizonyult házi szer, mely már sok év óta legjobb bedörzölésnek bizonyult fűszerynel, oszónál és meghibésítésnél.

Figyelmeztetés. Súlyos hamisítványok miatt bevasárlaskor óvatossá legyünk és csak olyan orvosi üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjegyvel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozban van csomagolva. Ára üvegekben K. 80. K. 1. 400. F. 2. és a gyűzőlván minden gyógyszerterületen kapható. Forgatór: Török József gyóg. szersz. m. l. Budapest. Dr. Richter gyógyszerháza az „Aranyos a Zlombár” Pódogában, Eszékfővárosban.

LIPIK ELSŐRANGÚ BIZTOSAN GYÓGYIT

GYÓGYTÜRDO

Alkalikus, sós,
jódos vizek
Radioaktív források

reumát, ischiast anyagcsere zavart, cukorbetegséget, akuti bajokat, gyermek korokat, csonttoréseket és izadmányokat.
64 oC. Nyári és téli kurá.
Kívánatra prospektus ingyen

Ha „FORHIN“-nal permetez,

I - SZOR kevesebb a gond,
II - SZOR kevesebb a munka,
III - SZOR kevesebb a munkabér!

mert „FORHIN“ a sokszorta megjavított **BORDÓI KEVERÉK** kész állapotban!

Napyon erősen tapad a nedves levélre is. Bármily harmatnál is permetezhet vele. Semmi üledéke nincs. Számítalan elismerő nyilatkozat: „Gyártjuk az eddig dr. Aschenbraudt szabadalmát képezett Rézkénport és bordói port is. Kérjen ingyen és bérmentve leírást a FORHIN-gyártól, Budapest, Képvisező: Kátr Izidor. Ujvidék.

Egyedüli árusító Ujvidéken: Findeisen Gusztáv kereskedő.

Hirdetmény.

A róm. kath. hitközség Kosuth Lajos utca 30. szám alatt épülő bérpalotájában 1912. május hó 1-re különféle bolthelyiségek pinceraktárral, 1912. augusztus hó 1-én pedig 2 négy szobás urilakás kiadók.

A tervek a hitközség irodájában bármikor megtekinthetők s ugyanott a szükséges többi felvilágosítások is megadatnak.

Balla Árpád
 I-ső syndikus.

Milliók használják.

KÖHÖGÉS

rekedtég, hurut, elnyalkasodás, görcs-és számarköhögés ellen

KAISER

mel-karamellait a „3 fenyővel.“

6050 közjegyzőileg hitelesített orvosi és magán bizonyítványok tanuskodnak a biztos sikerről. Felette izletes, kellemes bonbonok.

Csomagja 20 és 40 fill. doboz 60 fill. kapható Hereog István, Grossinger János, Küchler Béla gyógyszerártaiban. Stefanovits Ly. fia, Petrovits és Popov is kereskedéseiben, Klein Oszkár droguistánál, Strasser István gyógyszer. Karióca, Koeziák Ruma, Ihrig C. Ratais örökösei Apatin, Brodski, Adamffy gyógyszer. Pétervárad, Kujaschkovic Mitrovic, Hainis A. India, Honzl J. Ruma, Wagner A. Dobrica, Peternek Ottó Ujzslankamen, Gebauer Emil gyógyszer. Bács.

Főrangú hölgyek legkedvencéb szépitőszere a FÖLDES-féle **MARGIT-KRÉME.**

Ezen kiváló arckenőcsőt az egész világon sok millió úrhölgy használja, mert a legújabb tudományos buvárlatok alapján készült arc-kréme és mert hírneves vegyészek állítása szerint ez a legjobb és teljesen ártalmatlan arc-szépitő és finomító.

A Margit-krémet a bőr azonnal felveszi, miért is rögtön beáll a hatás, mely valóban meglepő, gyors és biztos. A bőr teljesen átalakul tőle és az üde, telt, bársónysima s rózsásfehér lesz.

Pár nap alatt eltűnnek a ráncok, rejtők, szeplők, májfoltok és mindennemű kiütések.

A Földes-féle Margitkréme nemcsak szépíti az arcot, hanem ápolja és megóvja az időjárás, a nap és szél minden befolyása ellen.

Utánzatoktól és hamisítványoktól óvakodjunk!

Kapható az egész világon. Tégelye 1 kor. és 2 kor Margit-szappan 70 fill. Margit-puder 1 Kor. 20 fill.

Készíti és postán küldi:

FÖLDES KELEMEN gyógyszerész, ARAD.

Elsőrangú

budapesti posztó és bélésáru cég segédeket keres, akit esetleg utazni is küldhetnek. Szerb vagy horvát nyelvet ismerő előnyben részesül. Ajánlatok lehetőleg fényképpel az eddigi működés és fizetési igények megjelölésével Budapesti főposta postestante „Elsőrendű erő 100“ jellegére kéretnek.

Kiadó lakás.

Egy szép lakás, mely áll 2 utcai s udvari szobából, előszoba, étéskamra és fatérszobából, f. május 1-vel bérbe adó. Bővebbet: Lövész utca 6/a

Ház eladás.

Bem utca 21. sz. alatt hat utcai szoba, konyha s egy udvari lakás, telek 1 hold és 13 méter nagy. Bővebbet ugyanott.

1-3

Tapeta
Linolemu
Lincrusta
Jerk & Schuschnitz
 Tapetaháza
 Wien, VI. Gumpendorferstrasse 6.
 Minta és költségejőirányzat kívánatra ingyen.

APARAT
LUDWIG JOZSEF
 FÜSZER-ÉRTÉKESÍTŐ UJVIDÉK.

Ajánlja dasan felszerelt fűszer, kávé, tea, rum, ásványvizek és magyarádi hegyaljai borok nagy raktárát. Különösen figyelembe ajánlja szőlősgazdáknak a nálá kapható „Kontinentál“ nevű szőlőajtógumit, mely a maga nemében páratlan s a legrosszabb időben is kitart. Erről számos elismerő levél tanuskodik. Különösen ajánlja továbbá a „Saxonia“ rézgálicot, mely 96%-os rafinát stb.

Dus választéka van konyhakerti magvakból is, melyeknek csiraképességeért jótáll. Árjegyzékkel ingyen és bérmentve szolgál.

92%-os denaturált szesz.

[M. kir. dohány, szivar, okmány s postabélyeg áruda.]

A gyermekekért!

Ahol gyermekek vannak a házbán, ahol betegeket könnyen emésztetni kell, ott a következőkre figyeljünk: Sütemények, Dr. Oetker receptjei szerint készítve és

Dr. Oetker sütőporával,

a jelen kor legjobb sütőporával sütte a legjobb táplálószernek közé tartoznak. Önkonyhán készítve, tejet, zsírt, lisztet, tojást cukrot tartalmaznak, tehát a legszükségesebb tápszereket könnyen emészthető s ami fontos, igen izletes formában. A sütőpor a nagy hőök következtében a liszt keményítő szemereséi megnyílnak, a tej felesleges része elpárolog és a tejben netalán található bakteriumok ártalmatlanná tőtetnek. Egy próbakísérlet minden háziasszonyt és anyát meggyőz. Receptkönyvek ingyen. Dr. Oetker sütőpora mindenütt kapható. Figyeljünk, hogy valódi **Dr. OETKER** készítményeket kapjunk.